

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم وېر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

جیلانی لیبیب

برلین - ۲۰ دسمبر ۲۰۱۰

بزرگداشت شب یلدا

شب یلدا، درازترین شب سال است. پس از آن آفتاب از برج قوس به برج جدی تحویل داده می شود و فصل سرد زمستان آغاز می گردد. یلدا را، نیاکان ما شبی میدانستند نحس، چون در این شب، تاریکی و حمله اهریمن دیرنده می نمود، آنها برای دفع از نحوست سیاهی، تا برآمدن آفتاب به دور آتش، شادی می نمودند و خلاف پلشتی ددمنشانه تاریکی، باز مانده میوه های خزانی را گرد می آوردند، بر سفره می نهادند و تا صبح شب زنده داری می نمودند. خوان میوه شب یلدا، به باور اجداد ما زمستان را پر برکت می گردانید. مراسم شب چله کنونی، یادآور همین رسم باستانی در میان مردم میهن ماست.

و پیشینیان ما یلدا را شبی می شمردند سعد و مبارک، چون شب تولد میترا یا مهر بود، رب النوع نور، افزونی و برکت. فرشته دوستی، عهد و پیمان. ازین به بعد روشنایی روز بر تاریکی شب افزونی می گیرد، شبها کوتاه می شوند و کوتاه تر؛ و روزها دراز و طولانی تر. یلدا، شب خجسته پیکار نهائی فروغ و تابناکی می باشد با روزگار سیاهی و ظلمت. ازین شب است که مهر یا میترا جهان روشنایی را بر دیار ظلمت چیره می نماید و پیروزمند می گرداند. مراسم تولد میترا یا آئین مهری سپس از سرزمین آریانا به عنوان یک روز مقدس توسط سربازان رومی به اروپا رفت. بعد از نفوذ خویش، آئین مسیحیت آداب و رسوم زیادی از مهرپرستی را در خود جذب نمود، از جمله میلاد مسیح پیامبر خدا که تا آن زمان ششم جنوری بود، نیز بدین روز انتقال یافت.

سیاهی و درازی شب یلدا، همواره الهام بخش شاعران و چکامه سرایان برای آفرینش تصاویر و تشبیهات زیادی گردیده است:

کرده خورشید صبح ملک تو روز همه دشمنان شب یلدا

(مسعود سعد سلمان)

باد آسایش گیتی نرزد بر دل ریش صبح صادق ندمد تا شب یلدا نرود

(سعدی)

صحبت حکام، ظلمت شب یلداست نور ز خورشید جوی، بو که برآید

(حافظ)

اشك خود بر خویش میریزم چو شمع بـا شب یلدا در آویزم چو شمع

(اقبال لاهوری)

جدا ز زلف تو حال مرا کسی داند که بی تو میگذراند شبان یلدا را

(قضائی یزدی)

آنـان که قصه شب یلدا نوشته اند يك شمه زان دو زلف چلیپا نوشته اند

(سید هادی حائری)